

Tesi:

La història antiga en la historiografia catalana, vol. I (text), vol II (bibliografia-autors), vol III (bibliografia-temes), Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona (edició microfotogràfica), Bellaterra, 1992, pp. 331, 162, 216.

Tesi doctoral sota la direcció del Dr. A. Prieto, de la Universitat Autònoma de Barcelona. Va ser lligada a l'esmentada Universitat (Facultat de Filosofia i Lletres) el mes de juny de 1991. El tribunal estava format pels professors següents: Dr. M. Tarradell, emèrit de la Universitat de Barcelona (president); Dr. M. Mazza de la Sapienza de Roma (vocal); Dr. J. Fontana, de la Universitat Pompeu Fabra (vocal); Dr. D. Plácido, de la Universitat Complutense (vocal); i Dr. J. Guitart, de la Universitat Autònoma de Barcelona (secretari). La tesi va obtenir la qualificació d'apte.

L'objectiu del treball era establir de quina manera i sota quines circumstàncies el període "pre-comtal" es va integrar dins les diferents concepcions de la història de Catalunya, des dels inicis de la historiografia catalana (s. XI) fins als nostres dies. El terme "pre-comtal" vol definir genèricament tots els esdeveniments històrics succeïts en el territori de la futura Catalunya abans dels primers comtes de Barcelona.

De l'avaluació crítica de tots els materials, bàsicament les històries generals de Catalunya, en van sortir un seguit de períodes o capítols:

- un primer moment (s. XI-XIII), en què el període pre-comtal no es diferenciava del passat comú de tota la cristiandat, de tot el gènere humà, en un moment en què no es feia diferència entre història de l'església i història universal.
- un segon període (s. XIII-XV), en què es desenvolupà la tendència a adaptar el passat mític hispànic a les realitats del país.
- el fenomen coincidí amb les primeres manifestacions de la historiografia humanista (s. XIV-XV), que donà major importància a l'època romana i

als seus herois històrics o mítics.

- els segles XVI i XVII van veure, tant la crítica als mites, com la "canonització" de les llegendes nacionals amb la creació d'un veritable corpus de creences històriques compartides, que seran difícils de desarrelar.
- el segle següent (s. XVIII) fracassarà l'intent d'agermanar la recerca crítica amb la creació d'una història nacional.
- durant el XIX s'assistí al naixement d'una història pre-comtal exclusivament catalana amb nous herois sorgits de les fonts històriques i on les lluites dels indígenes contra la dominació romana fan costat a la recerca d'una identitat ètnica.
- en la primera meitat del XX, P. Bosch i Gimpera va posar les bases de la Història pre-romana, tal com l'entendem actualment, i va construir sobre ella una nova visió de la història catalana i espanyola.
- després de la guerra civil, el primer franquisme va intentar crear una història pre-romana unitària i va glorificar la Hispània romana amb la idea de fer-ne un antecedent de l'Imperi espanyol. Les noves síntesis històriques que s'han publicat a partir d'aleshores s'han beneficiat del gran augment en el cabal de coneixements sense un replantejament en profunditat dels paradigmes de Bosch i Gimpera.

El treball consta, a més, de dos volums (alfabètic i temàtic) de bibliografia complementària sobre història de la historiografia a nivell internacional.